

**Wyrok Sądu Najwyższego  
z dnia 27 maja 1938 r.  
sygn. akt C II 2978/37**

- 1) Nie może być podstawą skargi kasacyjnej zarzut błędnej prawnej oceny sprawy, gdy czynność ukryta pod pozorną umową sprzedaży, jest ważną umową darowizny.**
- 2) Czynność pozorna jest ważna, jeżeli jest dozwolona i zgodna z dobrymi obyczajami, a zarazem, jeżeli przy zawarciu czynności pozornej zachowana została forma, wymagana dla rzeczywistej czynności prawej pod rygorem nieważności.**

Sąd Najwyższy w składzie:

przewodniczący: sędzia Sądu Najwyższego M. Stefko

sędziowie Sądu Najwyższego: E. Beczyński, dr A. Hołowczak

przy udziale protokolanta aplikanta sądowego Z. Pyrzakowskiego

na posiedzeniu jawnym dnia 27 maja 1938 r.

w sprawie Józefa Barszcza powoda

przeciwko Annie z Leńczewskich Barszczowej pozwanej

o unieważnienie kontraktu kupna-sprzedaży realności,

po rozpoznaniu skargi powoda na wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 września 1937 r., sygn. akt II CA 691/37

skargę kasacyjną oddala i zasądza na rzecz pozwanej od powoda koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 204,50 zł.

### **Uzasadnienie**

Skarga kasacyjna, oparta na naruszeniu § 916 i § 943 ABGB<sup>1</sup> przez błędną ich wykładnię, nie jest usprawiedliwiona z następujących przyczyn:

Sąd Apelacyjny ustalił, że według zamiaru stron pozwana otrzymać miała od powoda w darowiźnie 3/4 części realności o liczbie wykazu hipotecznego 16 księgi gruntowej gromady Fałkowiec tudzież że zgodnie z porozumieniem się stron zamiast kontraktu darowizny sporządzony został w formie aktu notarialnego pozorny kontrakt kupna-sprzedaży z daty Drohobycz 1 lutego 1933 r., liczba repertorium 911.

---

<sup>1</sup> Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesamten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: *Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej*, Wiedeń 1811, cz. I-III.

Z powyższego, niezaskarżonego ustalenia Sąd Apelacyjny wysnuł prawidłowy wniosek, że pod pozorną umowę kupna-sprzedaży ukrywa się ważna umowa darowizny jako rzeczywista czynność prawna (§ 916 ust. 1 zd. 2 ABGB w brzmieniu noweli III).

Z powyższego przepisu wynika, że ukryta czynność będzie ważna, jeżeli jest dozwolona i zgodna z dobrymi obyczajami, a zarazem, jeżeli przy zawarciu czynności pozornej zachowana została forma, wymagana dla rzeczywistej czynności prawnej pod rygorem nieważności.

Wobec ziszczenia się powyższych przesłanek chybiony jest zarzut błędnej prawnej oceny sprawy, a tym samym, bez wpływu na jej wynik jest okoliczność, czy nastąpiło rzeczywiste oddanie przedmiotu darowizny.

Powód nie jest tedy uprawniony domagać się od pozwanej zwrotu przewłaszczenia 3/4 części realności whl.16 księgi gruntowej gromady Fałkowiec.

Również nieuzasadnione jest żądanie pozwu uznania nieważności pozornej umowy wobec niewykonania przez powoda interesu żadanego ustalenia (art. 3 k.p.c.<sup>2</sup>).

[Przywołane przepisy: § 916 ABGB, §943 ABGB, art. 3 k.p.c.]

---

<sup>2</sup> Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. - Kodeks Postępowania Cywilnego, Dz.U. 1930 nr 83 poz. 651.